

Innst. S. nr. 176

(1999-2000)

Innstilling fra finanskomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen om differensiering av årsavgiften ut fra hvor lenge kjøretøyet er registrert

Dokument nr. 8:52 (1999-2000)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Årsavgift på motorvogner er en avgift som pålegges en rekke forskjellige typer kjøretøy med totalvekt inn-til 12 tonn. Avgiften pålegges etter fire forskjellige satser, avhengig av type kjøretøy. For 2000 er satsene på årsavgift for personbiler, varebiler, campingbiler, minibusser og kombinertbiler under 3 500 kilo kr 2 005. For campingtilhengere med egenvekt over 350 kg kreves en årsavgift på kr 1 025. For motorsykler er årsavgiften kr 1 580. For lastebiler, trekkbiler og kombinertbiler med tillatt totalvekt mellom 3 500 og 12 000 kg er årsavgiften kr 1 165.

Hvis kjøretøyet ikke er registrert ved inngangen til året, men registreres etter 1. juli samme år betales det halv årsavgift. Hvis kjøretøyet derimot er registrert ved årsskiftet og blir avskiltet før 1. juli samme år blir det beregnet full avgift. Hvis kjøretøyet kommer under reglene for vrakpant, og leveres til vraking før 1. juli kan det søkes om at halve årsavgiften tilbakebetales.

Dette fører blant annet til at motorsykler som bare brukes om sommeren må betale årsavgift for hele året, selv om motorsykkelen bare er registrert de tre sommermånedene av året. Det samme vil i stor grad kunne gjelde campingtilhengere som i stor utstrekning bare brukes i sesonger.

Kjøretøy som for eksempel bare er registrert i januar måned må i dagens system betale full årsavgift.

Det vil uten store problemer være mulig å forandre på dagens praksis, enten ved at det betales pr. måned eller pr. kvartal kjøretøyet er registrert. Et slikt system vil være langt mer rettferdig enn dagens system, fordi det betales for den tid kjøretøyet er registrert og kan brukes på veien.

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for Stortinget slik at årsavgiften på motorvogner betales for den tid kjøretøyet er registrert."

KOMITEENS MERKNADER

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Dag Terje Andersen, Erik Dalheim, Grethe G. Fossum, Britt Hildeng, Ottar Kaldhol, Torstein Rudihagen og Signe Øye, fra Fremskrittspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, fra Kristelig Folkeparti, Valgerd Svarstad Haugland, Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, fra Høyre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, fra Senterpartiet, Odd Roger Enoksen, fra Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, fra Venstre, Terje Johansen, og representanten Steinar Bastesen, viser til følgende svar fra finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen 2. mai 2000 på henvendelse fra saksordfører Erik Dalheim:

"Jeg viser til brev av 13. april 2000 hvor forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen om å differensiere årsavgiften ut fra hvor lenge kjøretøyet har vært registrert oversendes for kommentar.

Årsavgiften er en rent fiskal avgift, dvs. at inntektene fra avgiften går direkte i statskassen uten noen form for øremerking, til for eksempel dekning av kostnader knyttet til vegslitasje. Avgiften er heller ikke ment som en kompensasjon for bilførerens bruk av vegnettet, og tar ikke hensyn til om kjøretøyet benyttes lite eller mye.

Før 1978 gjaldt en ordning med månedsvise avgiftsberegning, og med refusjon av årsavgiften ved avskilting av motorkjøretøy i avgiftsåret. Blant annet som ett ledd i forenkling av avgiftsadministrasjonen ble denne ordningen erstattet med det system vi har i dag. Etter dagens system skal det betales full årsavgift for kjøretøy som er registrert pr. 1. januar, og halv avgift for kjøretøy som registreres i løpet av annet halvår. Dersom ett kjøretøy som er registrert pr. 1. januar leveres til vraking innen avgiftens forfall 15. mars, slipper man å betale avgift. I forbindelse med budsjettet for 1999 ble reglene myket noe opp ved at det ble gitt anledning til

å søke om refusjon av halv avgift for kjøretøy som leveres til vraking mellom 15. mars og 1. juli.

I 1999 var det ca. to millioner avgiftspliktige kjøretøy i Norge. Ordningen har eksistert i mange år og er alminnelig kjent blant publikum. Systemet er godt fungerende og har lave administrative kostnader. En differensiering av avgiften vil medføre en komplisering av avgiftssystemet. Forslaget i dokumentet illustrerer et gjennomgående dilemma ved utarbeidelse av avgiftssystemene. På den ene side fører ikke dagens system til millimeterrettferdighet, og har blant annet de utslag som forslagsstilleren påpeker. På den annen side vil en ytterligere differensiering av dette avgiftssystemet medføre en betydelig byråkratisering av systemet, med økte krav til administrative ressurser for å utføre en forsvarlig administrasjon av avgiften. En endring som foreslått vil dessuten kunne skape nye uheldige utslag, noe som er vanskelig å unngå når det er snakk om omkring to millioner avgiftspliktige objekter.

Med den tid som har stått til rådighet har departementet ikke fått vurdert nærmere hvilke administrative rutiner som må utarbeides for å etablere et tilfredsstillende system. Dette nødvendiggjør en grundig utredning, som etter min mening bør avpasses i forhold til avgiftsforvaltningens øvrige oppgaver."

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastesen, viser til at det før 1978 gjaldt en ordning med månedsvise avgiftsbegrensning, og med refusjon av årsavgiften ved avskilting av motorkjøretøyet i avgiftsåret.

Flertallet konstaterer at bl.a. som et ledd i forenkling av administrasjonen ble denne ordningen erstattet med det systemet vi har i dag.

Flertallet viser i denne sammenheng til at dette systemet i forbindelse med budsjettet for 1999 ble myket noe opp ved at det blir anledning til å søke om refusjon av halv avgift for kjøretøy som leveres til vraking mellom 15. mars og 1. juli.

Flertallet registrerer at dagens system, ifølge departementet, er godt fungerende og har lave administrative kostnader. En ytterligere differensiering av systemet vil medføre en betydelig byråkratisering og økte kostnader.

Flertallet finner det med dette ikke formålstjenlig å foreta ytterligere differensieringer, forslaget avvises.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastesen viser til de urettferdige utslag årsavgiften fører med seg, og som er beskrevet i dokumentet. Noe som også bekreftes i svar fra finansminister Karl Eirik Schjøtt-Pedersen til Erik Dalheim, datert 2. mai 2000:

"På den ene siden fører ikke dagens system til millimeterrettferdighet, og har blant annet de utslag som forslagsstilleren påpeker."

Disse medlemmer vil spesielt peke på den urettferdighet som gjør seg gjeldende i dagens system når det gjelder motorsykler og enkelte biltyper som bare brukes om sommeren. Disse brukerne må i dagens system betale årsavgift for hele året, selv om kjøretøyet bare brukes tre til fire måneder av året. Dagens system med slike urimelige utslag mener disse medlemmer ikke er akseptabelt.

Disse medlemmer ser ikke at en omlegging av årsavgiften til en avgift som betales for den delen av året kjøretøyet er registrert vil føre til så store administrative kostnader at de ikke kan rettferdiggjøre en slik omlegging. Disse medlemmer vil påpeke at en omlegging av systemet til å gjelde den tid kjøretøyet er registrert, er å oppfatte som om eierne betaler for de måneder eller kvartal av året som kjøretøyet er registrert. Disse medlemmer forventer at Regjeringen gjør vurderinger av administrative kostnader i forhold til om betalingen skal skje månedlig eller kvartalsvis, eller om det skal betales som i dag og refunderes etter søknad, og kommer tilbake til Stortinget med en slik vurdering.

Disse medlemmer viser for øvrig til dokumentet og til sine merknader og forslag i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1999-2000) og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for Stortinget slik at årsavgift på motorkjøretøyer betales for den tid kjøretøyet er registrert."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og representanten Steinar Bastesen:

Stortinget ber Regjeringen fremme nødvendige forslag for Stortinget slik at årsavgift på motorkjøretøyer betales for den tid kjøretøyet er registrert.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre slikt

vedtak:

Dokument nr. 8:52 (1999-2000) - forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen om differensiering av årsavgiften ut fra hvor lenge kjøretøyet er registrert - avvises.

Oslo, i finanskomiteen, den 11. mai 2000

Dag Terje Andersen
leder

Erik Dalheim
ordfører

Siv Jensen
sekretær